

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 95.632 van 21 mei 2001
in de zaak A. 77.076/IX-912.**

In zake : Geert BILTERYS,
die woonplaats kiest bij
advocaat T. VAN DE VOORDE,
kantoor houdende te EEKLO,
Stationsstraat 56, bus 1

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door
de minister van Binnenlandse Zaken.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Geert BILTERYS
op 12 januari 1998 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van :

- de beslissing van 14 juli 1997 waarbij zijn
korpscommandant hem de tuchtstraf van de blaam
oplegt;
- de beslissing van 6 november 1997 van de commandant
van de rijkswacht waarbij de aanvraag van verzoeker
om die tuchtstraf te vernietigen als ongegrond wordt
verworpen;

Gelet op het arrest nr. 73.283 van 27 april
1998 waarbij de vordering tot schorsing van de
tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen wordt
verworpen;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de
rechtspleging van verzoeker;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door
adjunct-auditeur H. COLIN;

Gelet op de beschikking van 22 augustus 2000
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste
memories;

Gelet op de beschikking van 19 april 2001
waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 mei 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad
A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat
J. VAN LAETHEM die, loco advocaat T. VAN DE VOORDE,
verschijnt voor verzoeker, en van adviseur
E. VAN ROSSEM, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van
adjunct-auditeur H. COLIN, daartoe gemachtigd bij
beslissing van de auditeur-generaal van 5 oktober 2000;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak
kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoeker Geert BILTERYS is op 26 september
1984 opgenomen in de rijkswacht in de graad van
rijkswachter. Op 1 oktober 1987 wordt hij benoemd tot
opperwachtmeester.

Op 19 december 1988 muteert verzoeker naar de brigade Beersel en op 30 januari 1995 naar de brigade Ninove.

Op 26 februari 1996 legt de commandant van de groep Oost-Vlaanderen aan verzoeker een blaam op wegens het aanbrengen van vermeldingen in het dienstschriftboek zonder overleg te plegen met de brigadecommandant.

1.2. Op 23 april 1997 zendt de commandant van de brigade Ninove een vertrouwelijk verslag aan de commandant van het district Dendermonde waarin hij uiteenzet dat "het gedrag, de houding en het rendement van (verzoeker) de laatste tijd van die aard is dat de goede verstandhouding en de goede werking in de brigade ernstig verstoord wordt". De brigadecommandant maakt melding van een incident dat hij met verzoeker op 17 april 1997 heeft gehad en hij voegt eraan toe dat, mede wegens de gebrekkige wijze waarop verzoeker zijn functie vervult, hij de samenwerking met verzoeker in de brigade Ninove niet meer ziet zitten. Het incident zelf wordt als volgt samengevat :

"Gelet op de besparende maatregelen die zich opdrongen in het kader van het budgettair beheer van de brigade, zag ik mij op 17 april 1997 en volgende dagen verplicht drastisch te snoeien in het aantal overuren. Ten gevolge daarvan werden er op 17 april 1997 tal van personeelsleden met "vrij" gezet in de voormiddag. Ook OWM BILTERYS werd met een halve dag (AM) voorzien. Niettegenstaande hij daags voordien daarvan kennis kreeg, verscheen hij op 17 april 1997 om 08.00 uur toch in de brigade. Op mijn vraag wat hij kwam doen, kreeg ik als antwoord dat hij de theorie omtrent de concretisering van de waarden nog diende voor te bereiden. Aangezien hij reeds op 20 maart 1997 opdracht had gekregen een theorie uit te werken, beschikte hij reeds over voldoende tijd om zich voor te bereiden (4 uur op 08 april en 1.30 uur op 16 april 1997). Ook het feit dat hij via de brigadecommandant van DENDERLEEUEW, Adjutant-chef BLOM in het bezit werd gesteld van de nodige slides, besloot ik hem huiswaarts te sturen. Dit horende,

heeft hij niet gereageerd en is hij met een grijnslach mijn bureel buiten gestapt. Toen ik om 08.50 uur OWM BILTERYS nog opmerkte, heb ik hem bevolen om tegen 09.00 uur naar huis te gaan. Terug was zijn enige reactie een grijnslach. OWM BILTERYS is de rest van de voormiddag op het bureel gebleven en dit tot groot jolijt van de andere aanwezige personeelsleden.

's Anderendaags heb ik vastgesteld dat OWM BILTERYS een dienstbulletin had afgegeven waarop hij in totaal 4 uur had aangerekend. Bij controle van dit document heb ik de bediende verwittigd om slechts 15 minuten aan te rekenen, nl. enkel de tijd dat OWM BILTERYS met Adjutant GENBRUGGE een samenspraak had in verband met het project 'verkeer'.

Door zijn gedrag heeft OWM BILTERYS als keuronderofficier, allesbehalve loyaal gehandeld tegenover mij en heeft hij een gegeven bevel niet uitgevoerd. Tevens leed ik gezichtsverlies ten overstaan van de andere aanwezige personeelsleden, wat bleek uit de binnenpretjes die sommigen hadden. (...)"

Na voorafgaand onderzoek -eerst leggen twee collega's van verzoeker en verzoeker zelf een verklaring af; tijdens een aanvullend onderzoek worden nieuwe verklaringen genoteerd in verband met het functioneren van verzoeker in de brigade Ninove- besluit de directeur van het personeel van het district Dendermonde, de eenheidscommandant van verzoeker, op 30 mei 1997 dat verzoeker op 17 april 1997 niet loyaal gehandeld heeft ten opzichte van zijn brigadecommandant, dat hij bovendien een gegeven bevel niet correct heeft uitgevoerd en hij zich niet gedragen heeft naar de richtlijnen die de brigadecommandant hem in het belang van de dienst gegeven had. Hij redigeert een inleidend verslag en adieert de korpscommandant op 5 juni 1997 met de conclusie dat "zich een zwaardere straf opdringt dan een waarschuwing of de blaam". Het inleidend verslag wordt tezamen met de bijhorende stukken op 25 juni 1997 ter kennis van verzoeker gebracht.

1.3. Op 11 juli 1997 wordt verzoeker door zijn korpscommandant gehoord.

Op 14 juli 1997 besluit de korpscommandant verzoeker te straffen met een blaam voor het incident van 17 april 1997. Het besluit is in volgende termen gesteld :

"1. Wettelijke en reglementaire bepalingen (...)

2. De feiten

Op 17 april 1997 was u met dienst bevolen van 1300 tot 1700 uur. Er was toen theorie brigade voorzien en u moest er een uiteenzetting geven van 30 minuten. Niettegenstaande uw brigadecommandant van oordeel was dat u voldoende tijd werd gegeven voor de voorbereiding van die uiteenzetting meende u toch in de voormiddag nog verder te moeten voorbereiden op die uiteenzetting. U kwam in de brigade aan om 0800 uur en kreeg er in het bijzijn van de adjudant GENBRUGGE het formeel bevel van uw brigadecommandant om vrij te nemen. U bleef echter, ook nadat uw brigadecommandant u om 0850 uur terug in het bijzijn van de adjudant GENBRUGGE formeel gebod om vanaf 0900 uur vrij te nemen. Naast de voorbereiding van uw uiteenzetting voerde u ook nog heel wat andere activiteiten uit gedurende die voormiddag. Op uw dienstbulletin van die dag vulde u voor de voormiddag een dienstprestatie in van 0800 tot 1200 uur alhoewel u eraan twijfelde of uw brigadecommandant daarmee zou akkoord gaan en terzake eerst het advies van een oudere collega had ingewonnen.

3. Motivering

OWM BILTERYS ontkent dat hij om 0800 uur het formeel bevel kreeg om de brigade te verlaten maar geeft wel toe dat hij niet met dienst bevolen was zoals bleek uit de daags voordien opgemaakte planning. Hij geeft wel toe om 0850 uur, zij het op een onbetamelijke manier dat bevel gekregen te hebben en geeft ook toe niet duidelijk te hebben gemaakt aan de brigadecommandant of hij zich al dan niet met dienst achtte. Hij wijt dat aan de grote communicatiestoornissen tussen de brigadecommandant en hemzelf waarvan de oorzaak naar zijn mening bij de brigadecommandant ligt.

Uit de verklaring van OWM BILTERYS blijkt dat OWM BILTERYS wel degelijk voor zichzelf had uitgemaakt dat hij drie maal het bevel had gekregen naar huis te gaan. Het invullen van de prestatie op zijn dienstbulletin, weliswaar na consultatie van een collega, wijst erop dat hij niet de logische gevolgtrekking maakte nl. dat hij niet met dienst was en dus ook geen prestatie kon aanrekenen en dat hij trachtte een maximum voordeel te halen uit zijn aanwezigheid in de brigade. Naar zijn zeggen omwille van de communicatiestoornis tussen de brigadecommandant en hemzelf heeft hij, niettegenstaande hij aanvoelde dat er zich een probleem stelde aangaande zijn aan te rekenen prestatie, zijn brigadecommandant daar niet over aangesproken. Het feit dat hij op dat ogenblik geen overuren had speelt geen rol gezien het aanrekenen van een prestatie van vier uur voor gevolg zou gehad hebben dat OWM BILTERYS een halve dag minder inzetbaar was gedurende de rest van de periode waarbij hij een collega met veel overuren kon vervangen.

Eén en ander gebeurde in het bijzijn van een derde en diverse personeelsleden waren op de hoogte van de betwisting tussen de brigadecommandant en OWM BILTERYS. Het niet verlaten van de dienst door OWM BILTERYS moet bovendien geïnterpreteerd worden als het ondermijnen van het gezag van zijn directe chef.

Bij de feiten moet rekening gehouden worden met de graad van betrokkene.

De andere tenlasteleggingen worden niet weerhouden omdat zij ofwel niet of onvoldoende bewezen zijn ofwel niet behoren tot het domein van de tucht.

Artikel 24/2 paragraaf 1 van de statutaire wet stelt dat het personeel zich steeds loyaal moet gedragen tegenover hun meerderen.

Artikel 24/1 paragraaf 3 van de statutaire wet stelt dat de meerderen het goede voorbeeld moeten geven.

4. Beslissing.

Rekening houdend met de ernst van de feiten, het blanco blad van gerechtelijk verleden, de blaam die hem vorig jaar werd gegeven wegens ondermeer onjuiste dienstprestaties en de staat van dienst van OWM BILTERYS leg ik hem op datum van 14 juli 1997 de blaam op om :

'door tegen de bevelen van zijn brigadecommandant in toch een voormiddag in de kazerne te blijven alhoewel dat niet voorzien was op de dienstplanning en door een dienstbulletin in te vullen waarmee hij

vooralsnog hoopte zijn prestatieduur toegekend te zien'.
Er wordt geen advies uitgebracht betreffende het opleggen of het behoud van een maatregel van inwendige orde omdat het aangewezen is te wachten op het resultaat van een onderzoek naar het reilen en zeilen in de brigade NINOVE.
(...)"

Dat besluit maakt het eerste voorwerp uit van het onderhavige beroep.

1.4.1. Verzoeker vraagt aan de commandant van de rijkswacht om, met toepassing van artikel 24/25 van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het actief kader van het operationeel korps van de rijkswacht, de hem opgelegde tuchtstraf te vernietigen om reden dat de hem ten laste gelegde feiten geen tuchtvergriep vormen.

De commandant van de rijkswacht beslist op 6 november 1997 dat de aanvraag van verzoeker niet gegrond is. Zijn besluit bevat volgend motief :

"Al is het inderdaad zo dat het zich in de brigade bevinden op zichzelf geen tuchtinbreuk is, meen ik evenwel dat in de gegeven omstandigheden, de feiten wel een tuchtvergriep uitmaken. Meer bepaald het tegen de bevelen van zijn brigadecommandant in toch een voormiddag in kazerne blijven alhoewel dat niet voorzien was op de dienstplanning en het invullen van een dienstbulletin waarmee hij vooralsnog hoopte zijn prestatieduur toegekend te zien, zijn wel degelijk tuchtvergriepen, inzonderheid inbreuken tegen de artikelen 24/1 § 3 en 24/2 § 1 van de wet van 27-12-1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht. Bijgevolg beslis ik dat de aanvraag van OWM BILTERYS niet gegrond is en handhaaf ik de hem opgelegde BLAAM".

1.4.2. Die verwerping van het beroep van verzoeker, waardoor het besluit van de korpscommandant definitief rechtskracht verwerft, wordt op 13 november 1997 te

zijner kennis gebracht. Het vormt het tweede voorwerp van het onderhavige beroep;

2.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel de schending aanvoert van de artikelen 24/1, § 3 en 24/2, § 1, van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het actief kader van het operationeel korps van de rijkswacht doordat de feiten die zich op 17 april 1997 hebben voorgedaan geen tuchtvergrijpen vormen en niet kunnen gezien worden als een inbreuk op de genoemde artikelen; dat hij terzake volgende uiteenzetting geeft : de loyauteitsverplichting geldt niet alleen voor ondergeschikten tegenover meerderen maar ook omgekeerd; voor de feiten die zich op 17 april 1997 hebben voorgedaan kan enkel en alleen aan de brigadecommandant een gebrek aan loyaliteit verweten worden want het is hij die de gemaakte afspraak met betrekking tot de voorbereiding van de voordracht die verzoeker moest geven, genegeerd heeft en die vervolgens arrogante taal heeft gesproken tegen hem; het wordt immers niet betwist dat hij in de namiddag van 17 april 1997 een uiteenzetting moest geven en hij wenste die goed voor te bereiden; zo had hij op 16 april 1997 medegedeeld dat hij in de voormiddag van 17 april 1997 aan die uiteenzetting zou werken, hij was van mening dat de brigadecommandant daarmee instemde en hij ging er dan ook van uit dat er een misverstand in het spel was toen hij op 17 april 1997 moest vaststellen dat hij met geen dienst was belast; toen hij de brigadecommandant vroeg om het misverstand recht te zetten is deze in woede uitgebarsten en heeft hij hem de huid volgescholden; de communicatiestoornis die tussen de brigadecommandant en hemzelf is opgetreden is niet terdege onderzocht, men heeft zoveel mogelijk de commandant willen sparen en alles in het werk gesteld om verzoeker uit de brigade Ninove verwijderd te krijgen; dat hijzelf de nodige

loyauteit aan de dag heeft gelegd wordt ook bewezen door het feit dat hij het dienstbulletin met potlood heeft ingevuld hetgeen de brigadecommandant kon toelaten zijn prestaties in de voormiddag van 17 april 1997 al dan niet als dienstprestaties in te schrijven;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord uiteenzet wat volgt : loyautéit houdt in dat de ondergeschikte zijn meerdere gehoorzaamt en nauwgezet en beredeneerd de bevelen uitvoert, ongeacht zijn persoonlijke mening terzake; het niet uitvoeren van regelmatige en wettige opdrachten kan dus een tuchtinbreuk vormen en het is de overheid die daar discretionair over oordeelt; in dit geval is beslist dat het zich in de lokalen van de brigade bevinden op zich geen tuchtinbreuk vormt maar dat zulks wel degelijk een tuchtvergriep wordt wanneer dat gebeurt tegen het bevel van de brigadecommandant in en met de invulling van een dienstbulletin teneinde die aanwezigheid als dienstprestaties aangerekend te zien;

2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord betoogt dat de Raad van State de discretionaire beoordeling van de door het bestuur aangehouden kwalificatie als tuchtfeit moet onderzoeken; dat hij voorhoudt zich niet deloyaal opgesteld te hebben aangezien hij zich op 17 april 1997 alleen maar goed wilde voorbereiden op zijn taak voor die namiddag en aangezien de brigadecommandant hem geen deugdelijk bevel heeft gegeven om de rijkswachtbrigade te verlaten maar alleen maar tegen hem heeft geroepen en hem heeft uitgescholden; er is hem ook verweten dat hij, door het invullen van het dienstblad, bijkomende prestaties aangerekend wenste te zien maar hij heeft nooit die intentie gehad aangezien hij het bulletin met potlood heeft ingevuld;

2.4.1. Overwegende dat artikel 24/1, § 3, van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het actief kader van het operationeel korps van de rijkswacht luidt als volgt :

"De meerderen oefenen hun gezag uit met billijkheid en correctheid.
Zij moeten het voorbeeld geven aan alle personeelsleden, tegenover hen loyaal en open zijn en blijk geven van beleefdheid, en hun waardigheid eerbiedigen";

Overwegende dat artikel 24/2, § 1, van dezelfde wet luidt als volgt :

"De personeelsleden handelen steeds loyaal tegenover hun meerderen en geven blijk van beleefdheid tegenover hen";

Overwegende dat met het eerste bestreden besluit aan verzoeker de tuchtstraf van de blaam opgelegd is omdat hij, in strijd met de in de voormelde bepalingen opgesomde beroepsplichten en als titularis van de graad van opperwachtmeester, enerzijds tegen de bevelen van zijn brigadecommandant in toch een voormiddag in de kazerne is gebleven hoewel dat niet voorzien was op de dienstplannen en anderzijds voor die voormiddag een dienstbulletin heeft ingevuld waarmee hij vooralsnog hoopte op de toekenning van een daadwerkelijke prestatie;

2.4.2. Overwegende dat verzoeker niet ontkent dat hij bij zijn aankomst in de kazerne, op 17 april 1997 om 8 uur, vastgesteld heeft dat hij geen dienst had, dat de brigadecommandant hem bevolen heeft om vanaf 9 uur vrij te nemen en de kazerne te verlaten en dat hij, in weerwil van dat bevel, in de kazerne gebleven is en er een aantal taken heeft uitgevoerd; dat hij ook niet ontkent dat hij een dienstbulletin heeft afgeleverd

waarop hij, voor de voormiddag van 17 april 1997, vier uren dienstprestaties heeft vermeld;

Overwegende dat verzoeker, zonder te betwisten dat de door de verwerende partij in aanmerking genomen feiten inbreuken vormen op de beroepsplichten van het personeel van de rijkswacht, betoogt dat, indien rekening gehouden wordt met de concrete omstandigheden van de zaak, zijn handelwijze niet als een tuchtvergrijp kan worden aangemerkt; dat dus, in het kader van het hier besproken middel, onderzocht moet worden of de bijzondere omstandigheden waarop verzoeker doelt van aard zijn om aan de vaststaande feiten hun tuchtrechtelijk karakter te ontnemen;

2.4.3.1. Overwegende, met betrekking tot het eerste tuchtfeit, dat verzoeker zich beroept enerzijds op een communicatiestoornis die integraal te wijten is aan de brigadecommandant en die tot gevolg had dat hij de overtuiging toegedaan was dat hij in de voormiddag van 17 april 1997 aan zijn lesvoorbereiding mocht werken en anderzijds op het feit dat de brigadecommandant, op het ogenblik dat hij hem verzocht het misverstand recht te zetten, in woede is ontstoken en agressieve taal heeft gebruikt waardoor hij niet precies kon uitmaken wat van hem gevraagd werd en er dus ook geen sprake kan zijn van het negeren van een bevel;

2.4.3.2. Overwegende dat uit de in het dossier opgenomen verklaring van verzoeker blijkt dat hij op 16 april 1997 een onderhoud gehad heeft met de brigadecommandant met de bedoeling zijn lesvoorbereiding te bespreken teneinde er op 17 april 1997 in de voormiddag verder aan te kunnen werken, maar dat de commandant toen "weinig communicatief" was, dat hij "voor de lesvoorbereiding geen tijd (had) en op het gesprek niet reageerde"; dat er ook uit blijkt dat

verzoeker op 16 april 1997 -tegen de gebruiken en richtlijnen die binnen de brigade gelden- geen navraag heeft gedaan over de dienst die hij op 17 april 1997 zou moeten vervullen omdat "hij dacht dat de brigadecommandant akkoord was dat hij de volgende dag de rest van zijn voorbereiding zou maken";

Overwegende dat verzoeker aldus een te verregaande conclusie heeft verbonden aan het met de brigadecommandant gehouden gesprek; dat immers uit niets blijkt dat verzoeker aan het stilzwijgen van de commandant de veronderstelling mocht koppelen dat hij zich 's anderendaags met zijn lesvoorbereiding mocht bezighouden of dat het niet meer nodig was zich te informeren over de dienstroosters voor de volgende dag;

Overwegende dat, aangezien de zogenaamde instemming van de commandant met zijn wijze van doen op 17 april 1997 op niets anders berust dan op een veronderstelling van verzoeker zelf, de houding die hij op 17 april 1997 tegenover die meerdere aangenomen heeft geen verontschuldiging kan krijgen; dat de omstandigheid dat het bevel van de brigadecommandant om de dienst te verlaten op onbetamelijke wijze zou gegeven zijn -hetgeen uit de verklaringen van de aanwezigen opgemaakt lijkt te kunnen worden- voor verzoeker een reden had kunnen zijn om zich bij de bevoegde overheid daarover te beklagen, maar dat het hem, als ondergeschikte, niet toekwam om eigener gezag een bevel te negeren om de enkele reden dat het met een woedeaanval gepaard gaat; dat, indien het niet ondenkbaar is dat verzoeker -wegens die woedeuitbarsting- het bevel niet goed verstaan heeft, het aan hem was om bij de commandant aan te dringen op meer nauwkeurigheid en op het uitklaren van de situatie; dat verzoeker integendeel zijn eigen gang gegaan is en het bevel van de brigadecommandant, dat trouwens in het verlengde lag van de vermeldingen op het

dienstrooster, naast zich heeft neergelegd; dat de verwerende partij die houding van verzoeker als een tuchtfeit in aanmerking kon nemen;

2.4.4.1. Overwegende, met betrekking tot het tweede tuchtfeit, dat verzoeker verwijst naar het in potlood invullen van zijn aanwezigheid op het dienstbulletin zodat de brigadecommandant zich daarover nog kon uitspreken, hetgeen precies zijn loyaliteit aantoonde en het gebrekkig vervullen van zijn voorbeeldfunctie tegenspreekt en hetgeen ook aantoonde dat hij niet de bedoeling had onterechte prestaties toch in rekening te brengen;

2.4.4.2. Overwegende dat verzoeker niet betwist dat hij op 17 april 1997 's morgens wist dat hij geen dienst had; dat de brigadecommandant hem ook bevolen heeft om tegen 9 uur de brigade te verlaten; dat verzoeker geen enkele reden had om in de brigade te blijven en zeker niet om zijn activiteit als dienstprestaties in te schrijven; dat, met andere woorden, het inschrijven van die dienstprestaties gebeurd is tegen de dienstplanning en het bevel van de brigadecommandant in, hetgeen precies door de verwerende partij als een tuchtinbreuk is aangemerkt; dat, in dat kader, de omstandigheid dat verzoeker niet de bedoeling zou gehad hebben om onterecht prestaties aan te rekenen -wat hij meent te kunnen bewijzen door het in potlood invullen van het dienstbulletin- geen enkel belang vertoont; dat ook moeilijk betwist kan worden dat dergelijke houding zich niet verdraagt met de voorbeeldfunctie die van een opperwachtmeester mag verwacht worden;

Overwegende aldus dat de verwerende partij reden had om ook het tweede feit als een tuchtinbreuk in aanmerking te nemen; dat de argumentatie van verzoeker met betrekking tot de eenzijdige benadering van het

dossier door de verwerende partij aan bod komt bij de bespreking van het tweede middel;

2.4.5. Overwegende dat het eerste middel niet gegrond is;

3.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel de schending aanvoert van het beginsel van de zorgvuldige feitenvinding en van de rechten van verdediging doordat bij het onderzoek geen aandacht is besteed aan de gegevens die in het voordeel van verzoeker pleitten -met name is de verantwoordelijkheid die de brigadecommissaris in de gehele zaak heeft niet onderzocht; de brigadecommandant is zelfs nooit gehoord- en doordat de korpscommandant geen zicht heeft kunnen krijgen op het gehele dossier zoals het zich in werkelijkheid heeft ontwikkeld; dat hij met betrekking tot laatstgenoemd argument betoogt dat hij verschillende gesprekken gehad heeft met de eenheidscommandant maar dat die hem nooit inzage gegeven heeft in het vertrouwelijk verslag van de brigadecommandant zodat hij zich ten overstaan van de eenheidscommandant niet adequaat heeft kunnen verdedigen en dat er van die gesprekken met de eenheidscommandant ook geen verslagen zijn opgesteld hoewel de korpscommandant daaruit had kunnen opmaken dat de eenheidscommandant verzoeker uit de brigade Ninove wou verwijderen en dat de tuchtprocedure tegen hem slechts is opgestart nadat hij geweigerd had om vrijwillig te muteren;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord uiteenzet dat de rechten van verdediging op het niveau van het vooronderzoek niet gewaarborgd zijn, dat het administratief dossier aantoonst dat vanaf het begin van het onderzoek rekening gehouden is met alle gegevens van de zaak -ook die welke in het voordeel van verzoeker pleitten- en dat de

bewering dat de tuchtstraf verband houdt met de weigering van vrijwillige mutatie niet opgaat aangezien verzoeker zelf op 2 mei 1997 een mutatie heeft aangevraagd en aangezien de eenheidscommandant daarvoor een gunstig advies verstrekt heeft maar dat de directeur-generaal van het personeel die mutatie geweigerd heeft toen bleek dat tegen hem een tuchtonderzoek was opgestart; dat zij ook opmerkt dat, aangezien verzoeker in de loop van de administratieve procedure geen opmerkingen heeft gemaakt met betrekking tot de schending van bepaalde procedureregels, hij die schending niet meer voor de Raad van State kan doen gelden;

3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord betoogt dat hij, vooraleer het voorafgaand onderzoek in de onderhavige tuchtzaak is ingesteld, verschillende keren bij de eenheidscommandant is moeten verschijnen om gehoord te worden maar dat geen enkel verslag van die gesprekken bij het dossier is gevoegd, meer nog, dat er zelfs geen verslag is opgemaakt, hoewel daaruit precies had kunnen blijken dat de tuchtzaak volledig ondergeschikt was aan het opzet om hem uit de brigade Ninove weg te krijgen; dat naar zijn oordeel de korpscommandant, had hij daarvan kennis gehad, een gans andere kijk op de zaak had kunnen krijgen;

3.4.1. Overwegende dat uit het administratief dossier van de zaak blijkt dat verzoeker zich op geen enkel ogenblik in de tuchtprocedure beklaagd heeft over het feit dat het onderzoek eenzijdig gevoerd zou zijn doordat er voorbijgegaan is aan de gegevens die in zijn voordeel pleitten; dat hij aan de korpscommandant ook niet gevraagd heeft om de brigadecommandant te horen en dat hij er zich bij de korpscommandant ook niet over beklaagd heeft dat hij voor de eenheidscommandant is

moeten verschijnen zonder kennis te hebben genomen van het verslag van de brigadecommandant noch dat er van die gesprekken geen verslagen zijn opgesteld;

Overwegende dat de korpscommandant bij het begin van het verhoor aan verzoeker uitdrukkelijk de vraag gesteld heeft of hij opmerkingen te maken had over de tot dan toe gevolgde procedure en dat verzoeker daarop geantwoord heeft : "We gaan akkoord met de gevolgde procedure"; dat niets erop wijst dat verzoeker een reden kon hebben om op dat ogenblik zijn grieven niet ter kennis van de korpscommandant te brengen; dat in die zin de vaststelling zich opdringt dat verzoeker nagelaten heeft om op het geëigende ogenblik -dit wil zeggen op het ogenblik dat de administratie zelf nog eventuele gebreken kon vaststellen- aan de bevoegde overheid mede te delen welke hiaten het dossier nog bevatte; dat de Raad van State de zaak dienvolgens moet onderzoeken met inachtneming van de gegevens van het dossier dat daadwerkelijk aan de korpscommandant is voorgelegd;

3.4.2. Overwegende dat de eenheidscommandant van verzoeker op 6 mei 1997, nadat zijn brigadecommandant hem in een vertrouwelijk verslag op de hoogte had gebracht van het incident van 17 april 1997, aan de commandant van de brigade Aalst opdracht heeft gegeven om de zaak nader te onderzoeken en om de waarheid te achterhalen; dat die opdracht formeel melding maakt van het "(verzamelen van) alle bestanddelen van de eventueel gepleegde inbreuken, zowel ten laste als ten gunste van (verzoeker)"; dat in het kader van dat voorafgaand onderzoek, dat uiteindelijk tot het inleidend verslag heeft geleid, de stelling van de brigadecommissaris zoals die was verhaald in het verslag van 6 mei 1997, getoetst is aan de versie van twee personeelsleden en aan die van verzoeker zelf; dat verzoeker niet uiteenzet

welke elementen, die precies tot zijn voordeel hadden kunnen strekken, buiten dat onderzoek zouden gehouden zijn; dat trouwens uit de overwegingen van het bestreden besluit blijkt dat de korpscommandant de bijzondere omstandigheden, waarop verzoeker de aandacht vestigt omdat zij aan de feiten hun tuchtrechtelijk karakter ontnemen, bij de zaak heeft betrokken precies zoals ze door verzoeker zijn aangebracht; dat aldus de verwerende partij wel degelijk de visie van verzoeker terdege aan bod heeft laten komen;

3.4.3. Overwegende dat verzoeker niet betwist dat het dossier, dat hij met het oog op zijn verhoor door de korpscommandant heeft kunnen inzien, het verslag van de brigadecommissaris bevatte; dat hij niet uiteenzet welk nut hij erbij had kunnen hebben dat de brigadecommandant nog eens door de korpscommandant gehoord zou worden; dat, zoals hoger vermeld, hij de korpscommandant ook niet gevraagd heeft om de brigadecommandant te horen;

3.4.4. Overwegende dat verzoeker onregelmatigheden ontwaart in de koppeling, door de verwerende partij, van de tuchtzaak tegen hem met de beslissing over zijn mutatie;

Overwegende dat verzoeker ten onrechte stelt dat de tuchtvordering tegen hem opgestart is toen hij er blijk van had gegeven niet vrijwillig te willen muteren; dat immers verzoeker wel gevraagd heeft om te mogen muteren maar die mutatie hem geweigerd is precies omdat de overheid de zaak eerst tuchtrechtelijk wou behandelen;

Overwegende dat verzoeker alludeert op gesprekken die hij met de eenheidscommandant heeft gehad; dat het blijkt te gaan om gesprekken in verband met de door verzoeker op 2 mei 1997 gevraagde mutatie

naar de brigade Aalst, waarover, als hierboven gezegd, de eenheidscommandant een gunstig advies heeft uitgebracht; dat de omstandigheid dat die gesprekken gevoerd zijn in dezelfde periode als het vooronderzoek in de tuchtzaak -waarvoor op 6 mei 1997 opdracht is gegeven- nog niet betekent dat zij er verband mee houden; dat het aan verzoeker toekwam om dat verband te leggen, maar dat hij dat in de loop van de administratieve procedure nooit gedaan heeft, ook niet ten overstaan van de korpscommandant; dat het in die omstandigheden niet aan de Raad van State toekomt om dat verband te onderzoeken; dat in ieder geval de vaststelling zich opdringt dat de tuchtregeling bij de rijkswacht geen daadwerkelijke tegenspraak organiseert op het niveau van het vooronderzoek zodat verzoeker er zich, in het algemeen, niet kan over beklagen dat hij gedurende dat vooronderzoek geen inzage heeft gekregen van het verslag van 23 april 1997 van zijn brigadecommandant;

3.4.5. Overwegende dat het tweede middel niet gegrond is;

4.1. Overwegende dat verzoeker in het derde middel de schending aanvoert van het redelijkheids- en het evenredigheidsbeginsel, doordat de hem ten laste gelegde feiten geen tuchtvergrijpen vormen -hetgeen de tuchtstraf kennelijk onredelijk maakt- en doordat hij nu, voor iets wat te herleiden is tot een communicatiestoornis, een tuchtstraf opgelegd krijgt die niet uitsluitend morele gevolgen heeft;

4.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt dat verzoeker geen concrete gegevens overlegt waaruit de schending van het evenredigheids criterium kan worden afgeleid en dat de evenredigheid van een tuchtstraf moet beredeneerd worden met inachtneming van

de situatie van de ambtenaar én met de graad van verstoring van de werking van de dienst, bijvoorbeeld de verstoring van de vertrouwensrelatie tussen de overheid en de ambtenaar, terwijl de Raad van State de evenredigheid slechts marginaal kan beoordelen;

4.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord nog stelt dat het volkomen onredelijk is voor een communicatiestoornis een tuchtstraf op te leggen;

4.4. Overwegende dat bij de bespreking van het eerste middel is uiteengezet waarom de verwerende partij de tenlasteleggingen als tuchtinbreuken tegen verzoeker in aanmerking kon nemen; dat derhalve verzoeker niet gevolgd kan worden waar hij stelt dat hij het slachtoffer niet mag worden van wat in wezen niets anders is dan een communicatiestoornis; dat integendeel blijkt dat verzoeker een bevel van zijn brigadecommandant heeft genegeerd en dat hij ten onrechte dienstprestaties op het dienstbulletin vermeld heeft; dat daarenboven verzoeker reeds eerder een tuchtstraf -eveneens een blaam- had gekregen; dat in die zin, en binnen de grenzen van de marginale toetsing die de Raad van State in het kader van dit middel vermag te doen, de bestreden beslissing niet kennelijk onredelijk is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, bepaald op veertienduizend frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig mei 2000 en een, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.